

РЕЦЕНЗИЯ

От д-р Георги Пенчев Георгиев – професор в Тракийски университет град Стара Загора-
Ветеринарномедицински факултет

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност
„професор“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
по: област на висше образование ..Природни науки, математика и информатика
професионално направление .Биологически науки (Морфология)

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 92. от 18.11.2022.г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Биология на развитието“ към Биологически факултет, като кандидат участва доц. д-р Еленка Стоилова Георгиева от Пловдивски университет, Биологически факултет.

1. Общо представяне на получените материали

На книжен и електронен носител ми бяха предоставени материалите на кандидата за участие в конкурса, много добре окомплектовани и подредени в 3 папки: Административни документи, Други сканирани документи и Сканирани копия от научни трудове.

Със заповед № Р21-331 от 15.02.2023.г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор“ в ПУ** по област на висше образование ..Природни науки, математика и информатика, професионално направление .Биологически науки (Морфология), **обявен за нуждите на катедра „Биология на развитието“** към Биологически факултет.

Представеният от доц. д-р Еленка Стоилова Георгиева комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

- Молба до Ректора за допускане до участие в конкурса.
- Автобиография по европейски образец.
- Диплома за висше образование с придобита ОКС „магистър“.
- Диплома за образователна и научна степен „доктор“.
- Свидетелство за академична длъжност „доцент“.
- Списък на научните трудове
- Научни трудове /копия на публикациите/.

- Справка за спазване на минималните национални и допълнителните факултетни изисквания.
- Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
- Анотации на материалите по чл.76 от ПРАСПУ /на български и чужд език/.
- Самооценка на приносите.
- Списък на цитиранията.
- Документ /удостоверение/ за трудов стаж.
- Документи за учебна и преподавателска работа.
- Документи за научноизследователска дейност
- Справка и документи, съобразно допълнителните изисквания на факултета.
- Други документи
- Комплект документи на хартиен носител от т. 1 до т. 17 – 4 броя.
- Комплект документи от т. 1, 2, 6, 8, 10, 11 /посочване на други документи от т. 3, 4, 5, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17/ на електронен носител – 8 броя

Кандидатът доц. Еленка Георгиева е приложила общо 44 научни труда, 1 самостоятелна монография, 1 колективна монография, 2 учебника и 1 ръководство. Приемат се за рецензирани 24 научни труда, които са извън дисертацията и извън тези, използвани за регистрация в НАЦИД. Не се рецензират 19. научни труда, публикувани в реномираните научни списания, повечето реферирани в Web of Science Scopus, но нямат числов израз на импакт фактор и импакт ранг и не попадат в квантилите, посочени в таблицата за минималните изисквания за Биологически науки.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Доц. д-р Еленка Стоилова Георгиева е родена на 17.08.1960 год. Средното си образование получава в ЕСПУ „Яворов“ град Пловдив, след което завършва Полувисш медицински институт с профил медицинска сестра. През 1991 година се дипломира като магистър с отличен успех в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Трудовият си стаж започва като медицински регистратор в Първа градска болница, Пловдив, след което 2 години работи като учител по биология и една година като хоноруван асистент в катедра „Обща биология“ на Биологически факултет. От 1994 година е редовен асистент, а след това последователно израства в старши и главен асистент в к-ра „Биология на развитието“. През 2010 година е избрана за Доцент по научната специалност „Морфология“ /хистология и ембриология/ – свидетелство за научно звание от ВАК №26501/12.08.2010 год. През 2005 година след успешна защита на дисертационен труд придобива ОНС „Доктор“ – Диплома №29592/07.03.2005 год.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Доц. Еленка Георгиева има близо 29 години преподавателски стаж. Представена е много подробна справка за учебно-преподавателската дейност по години. В ОКС „Бакалавър“ кандидатът извежда лекции и упражнения по дисциплините: Ембриология и хистология, Биология и развитие на човека, Хистология и патология, Репродуктивни биотехнологии при различните специалности, курсове и форми на обучение в Биологически факултет, Пловдив и във филиалите на Пловдивски университет в град Кърджали и град Смолян. През последните 5 години годишният норматив за аудиторна заетост е двукратно, че и повече преизпълняван. Към магистърската програма „Репродуктивна биология“ доц. Георгиева е координатор и участва активно в разработването на учебния план и учебна програма; подготовката на цялата необходима документация и организацията по обучението на студентите. Към магистърските програми „Биофармацевтична биохимия“, „Приложна молекулярна биология“ и „Микробиологичен контрол и безопасност на храните“ води избираемата дисциплина „Ембриология и хистология“ със студенти небиолози. Под нейно ръководство 14 дипломанти са защитили своите дипломни работи. Доц.Георгиева е била научен ръководител на един докторант и съръководител на още трима, успешно защитили дисертационни трудове и получили ОНС „Доктор“. За подпомагане подготовката на студентите по преподаваните дисциплини кандидатът е издал самостоятелно 2 учебника – Обща хистология, 2022, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“ , стр. 259, ISBN 918-619-202-812-1 и Обща патология, 2022, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“ , стр. 209, ISBN 918-619-202-813-8. Представено е и Ръководство по обща ембриология, 2022, стр. 106, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“ , ISBN 918-619-202-816-9.

Изпълнение на минималните национални изисквания

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели и съответствие на кандидата

Група показатели	Показател (точки по показателя)	Изисквани точки по Група показатели	Точки на кандидата
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	...
В	Показатели 3 или 4	100	100

Г	Показатели от 5 до 10	200	403
Д	Показател 11	100	704
Е	Показатели от 12 до 20	150	286.2
	ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ	600	1543

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор” доцент д-р Еленка Георгиева представя:

По група от показатели А – дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ – 50 точки

По група от показатели В – монография на тема „Приложение на хранителна добавка РАРА при мъже със суб/инфертилитет и мъже с варикоцелектомия“, ISBN 978-619-411-3 – 100 точки

По група показатели Г- общо 403 точки, получени от:

1. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Web of Science и Scopus – общо 24, разпределени в: Q1- 4, Q2-3, Q3-8 и Q4-9 с общ брой точки 388.
2. Публикувана глава от книга или колективна монография с общ брой точки 15.

По група показатели Д – общо 704 точки, получени от:

1. Цитирания в научни издания и монографии, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни с научна информация – Web of Science и Scopus - общо 352.

По група показатели Е – общо 286,2 точки, получени от:

1. Ръководство на 1 успешно защитил докторант и съроководство на 3 докторанти– 125 точки
2. Участие в национален научен или образователен проект – общо 4 с 40 точки
3. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата /1 точка на всеки 5000 лв./ общо 4 с 21,2 точки.
4. Публикуван университетски учебник –2x40 = 80 точки.
5. Публикувано ръководство – 20 точки.

Освен представените по изпълнение на минималните изисквания, кандидатът представя още много активности, допълващи богатата и научна и научно-приложна дейност:

1. Участия в научни форуми – общо 40, от които 3 в чужбина /Гърция, Турция, Казахстан/, 15 национални с международно участия и 22 национални.

2. Рецензент в престижни научни списания като: Ecotoxicology and Environmental Society, Environmental Pollution, Environmental Science and Pollution Research, Chemistry and Ecology, Journal of BioScience and Biotechnology.
3. Участие в програмния комитет на 2 международни научни конференции, проведени в град Пловдив през 2020 и 2022 година.
4. Участие в Научни журита:
 - За НС „Доктор на науките“ – 1
 - За ОНС „Доктор“- 5
 - За академични длъжности – доцент – 1; главен асистент -2 и асистент - 1

Доц. Еленка Георгиева има впечатляващ организационен и административен опит, видно от представената справка за допълнителните изисквания на Биологически Факултет.

1. Участие в акредитацията на: ОКС „Бакалавър“-спец. Биология; ОКС „Магистър“-спец. Репродуктивна Биология; ОНС „Доктор“-докторска програма Морфология; институционална акредитация на катедра Биология на развитието.
2. Участие в административни дейности: ръководител на катедра „Биология на развитието“; зам. председател на етичната комисия към ПУ; ръководител на вивариум към Биологически факултет; председател на етичната комисия за научни изследвания в БФ към ПУ; зам. председател на ОС към БФ при ПУ; председател на атестационна комисия към БФ /2014-2016/.
3. Участие в подготовка на кандидатстудентска кампания: член на комисия за проверка на кандидатстудентски работи по биология; член на комисия за изработване на изпитни тестове за КС изпит по биология; председател на ДИ комисия за магистърска програма „Репродуктивна биология“.
4. Член на редакционната колегия на списание JBВ, издание на БФ при ПУ.
5. Председател на секция Биология към СУБ, Пловдив

Приносител с научен или научно-приложен характер в представените материали за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор" по научна специалност Морфология могат да се отнесат към следните направления:

1. Приноси относно прилагането на мултибиомаркерен подход за анализ на настъпили изменения в хриле и черен дроб при представители на риби от сем. Cyprinidae под въздействието на токсиканти. Това е основен тематичен проблем в научните търсения на кандидата, видно от това, че доц. Георгиева е водещ автор или на второ място в колективните разработки. Резултатите от тази група изследвания са отразени в 13 научни публикации, представени за покриване на националните минимални изисквания и реферирани в списания в Web of Science и Scopus. По същата проблематика са и 11 публикации от допълнителния списък /точка 6 от материалите/. Чрез установените деструктивни промени в хрилете и черния дроб на различни сладководни риби се изяснява токсичното въздействие на някои тежки метали и често прилагани пестициди в селското стопанство. На база на анализи и комплексна оценка, включваща хистопатологични, хистохимични, биохимични и физиологични промени, както и сравнителни проучвания се предлага възможност за изграждане на модел за оценка на замърсяването на водните екосистеми с приоритетни органични замърсители.
2. Приноси за оценка на експресията на лептин, нервен растежен фактор (NGF) и адипонектин при жени с метаболитен синдром. Тази проблематика е разгледана в публикация Г7-3, в която за пръв път е демонстриран комплекс от имунохимични и имунохистохимични изследвания и се прави извода, че лептин, адипонектин и NGF могат да се използват като биомаркери за прогнозиране на рисковете за метаболитен синдром.
3. Приноси за анализиране на грелин като онтогенетичен фактор и стомашно-чревен хормон в пренаталния и постнаталния период при плъхове. Тази тематика е застъпена в публикация Г7-3. За пръв път чрез имунохистохимичен анализ се установява, че грелин-продуциращите клетки се диференцират в ембрионалното развитие и се експресират в ендобластичния епител на 12-ти гестационен ден. Грелин се открива и в епителната покривка на стомаха и тънките черва на едноклетъчни плъхове.
4. Приноси свързани с връзката между медирана поточна вазодилатация и някои биомаркери на ендотелната активация при пациенти с прехипертония. Резултатите по тази проблематика са представени в публикация Г7-4. Ключов фактор за ранно предсказване на сърдечносъдови отклонения е ендотелната дисфункция. Доказва се връзката между клиничните биомаркери, медирана поточна дилатация, ендотелната дисфункция и тяхната роля като предиктор за прехипертония.
5. Приноси за изследване на мидите като добри биоиндикатори в токсикологичните изследвания и програмите за интегриран мониторинг. На тази група изследвания са посветени 3 публикации: Г7-7, Г7-10 и Г7-17, в които са представени резултатите от изследване

токсичният ефект на различни концентрации кадмий и полициклични ароматни въглеводороди върху миди, изразяващ се в дестабилизиране на лизозомната мембрана в хемотитите и бионатрупването им в хрилете. Доказва се токсичността на двата токсиканта, както и възможността анализите на изследваните индекси успешно да се прилагат като биомаркери в бъдещ мониторинг и оценка на риска от замърсяване на сладководни екосистеми, тъй като са бързи и евтини. Допълнителни сведения се дават в още 2 публикации: Г7-14 и Г7-21, в които са отразени резултатите от приложения за пръв път активен мониторинг, който съчетава данни от транспланти от мъх и миди за изследване качеството на водата в язовир Кърджали, язовир Студен кладенец и язовир Жребчево.

6. Приноси свързани с прилагане на хранителни добавки за подобряване сперматозоидния статус при инфертилни мъже и мъже с варикоцелектомия. Тази тематика е изложена в представения монографичен труд, свързан с приложението на комплекс от анализи – спермален анализ, четири теста за определяне състоянието на сперматозоидния хроматин, както е и тест за прикрепителната способност на сперматозоидите при определяне ефекта от тримесечен прием на многокомпонентната хранителна добавка РАРА. На база получените резултати се препоръчва прилагането на хранителната добавка най-малко за три месеца при инфертилни мъже и такива с варикоцелектомия.
7. Приноси в областта на остеоартрит, свързани с изследване нивата на серумния лептин и резистин и установяване ефекта от някои лекарствени средства при мишки с индуциран от колагеназа остеоартрит. На тази проблематика са посветени 2 публикации – Г7-19 и Г7-20, в които на база хистологично изследване се установява, че лечението с метформин, комбиниран с алендронат значително намалява степента на дегенерация на хрущяла, което предполага, че тази комбинация може да бъде полезен подход за лечение на пациенти с остеоартрит.
8. Приноси в областта на учебната дейност. Представени са 2 учебника и едно ръководство, които са предназначени за студенти от различни биологични специалности на Пловдивски университет. Темите, разгледани в предложените учебни помагала са съобразени с учебните програми по съответните дисциплини.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Повечето публикации са колективни разработки с мултидисциплинарна насоченост, като представените резултати открояват доц. Еленка Георгиева като изграден учен-морфолог.

5. Критични забележки и препоръки

При толкова качествена научна продукция, богата учебно-преподавателска работа и разнородна административна дейност не мога да си позволя да отправя критични бележки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. Еленка Георгиева **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Постигнатите от доц. Еленка Георгиева резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Биологически факултет, приети в Правилника на ПУ във връзка с приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и **да препоръчам** на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологически факултет за избор на доц. Еленка Стоилова Георгиева на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование Природни науки, математика и информатика, професионално направление .Биологически науки (Морфология).

.07.04.2023 г.

Рецензент:
проф. д-р Георги Пенчев.